

SİRKÜLER

Sirküler No : 2016-106

Sirküler Tarihi : 26.12.2016

Konu : **Zorunlu Otomatik Bireysel Emeklilik Uygulamasına Kademeli Geçiş Hakkında Basın Açıklaması**

Bilindiği gibi; 01.01.2017 tarihinden itibaren Türk vatandaşı veya 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamında olup kırk beş yaşını doldurmamış olanlardan 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre çalışmaya başlayanlar, emeklilik sözleşmesiyle emeklilik planına dâhil edilecektir.

T.C.Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından 21.12.2016 tarih ve 2016/192 sayı ile yapılan Basın Açıklaması 4632 sayılı Kanun uyarınca çalışanların bireysel emeklilik sistemine otomatik olarak dahil edilmesinde kademeli bir geçiş öngörülmüştür. Bu kapsamda, Bakanlar Kurulu tarafından imzalanan “Çalışanların İşverenleri Aracılığıyla Otomatik Olarak Emeklilik Planına Dahil Edilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”te (Söz konusu yönetmelik Resmi Gazete’de henüz yayınlanmamış olup, <http://www.hazine.gov.tr> internet adresinde, “Sigortacılık ve Özel Emeklilik” başlığı altında bulunan, “Yönetmelikler” bağlantısından ulaşılması mümkün bulunmaktadır.) kamu ve özel sektör çalışanlarının bir takvim doğrultusunda sisteme dahil edilmesi düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bu çerçevede;

- Çalışan sayısı 1.000 ve üzerinde olan bir işverene bağlı olarak **özel sektörde çalışanlar** 01.01.2017 tarihinden itibaren,
- Çalışan sayısı 250- 999 arasında olan bir işverene bağlı olarak **özel sektörde çalışanlar** ile **5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki cetvellerde yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarında çalışanlar** 01.04.2017 tarihinden itibaren,
- Çalışan sayısı 100-249 arasında olan bir işverene bağlı olarak **özel sektörde çalışanlar** 01.07.2017 tarihinden itibaren,
- Çalışan sayısı 50-99 arasında olan bir işverene bağlı olarak **özel sektörde çalışanlar ile mahalli idareler ve kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışanlar** 01.01.2018 tarihinden itibaren,
- Çalışan sayısı 10-49 arasında olan bir işverene bağlı olarak **özel sektörde çalışanlar** 01.07.2018 tarihinden itibaren,
- Çalışan sayısı 5-9 arasında olan bir işverene bağlı olarak **özel sektörde çalışanlar** 01.01.2019 tarihinden itibaren,

işverenleri aracılığıyla bireysel emeklilik sistemine otomatik olarak dahil edileceği belirtilmiştir.

Çalışan sayısının belirlenmesinde, birden fazla işyeri olan işverenler için bütün işyerlerindeki çalışanların toplamı göz önünde bulundurulacaktır. Ayrıca, yine çalışan sayısının tespitinde, kapsama alınma tarihleri itibarıyla en güncel Sosyal Güvenlik Kurumu verileri dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan, anılan yönetmelik hükmüne göre çalışanların ücretinden kesilecek asgari katkı payı miktarı, ilgisine göre prime esas kazancın veya emeklilik keseneğine esas aylığın %3'ü oranında olacaktır.

Düzenlemeye ilişkin, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'na 25.08.2016 tarih ve 29812 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 6740 sayılı kanunla eklenen ek madde aşağıdaki gibidir.

“Çalışanların otomatik olarak bir emeklilik planına dâhil edilmesi

EK MADDE 2- Türk vatandaşı veya 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamında olup kırk beş yaşını doldurmamış olanlardan 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre çalışmaya başlayanlar, işverenin bu Kanun hükümlerine göre düzenlediği bir emeklilik sözleşmesiyle emeklilik planına dâhil edilir. İşveren, çalışanını ancak otomatik katılım için emeklilik planı düzenleme konusunda Müsteşarlıkça uygun görülen şirketlerden birinin sunacağı emeklilik planına dâhil edebilir. Bakanlar Kurulu, bu madde uyarınca emeklilik planına dâhil edilecek işyerleri ile çalışanları ve bu kapsamdaki uygulama esaslarını belirlemeye yetkilidir.

Çalışan katkı payı, çalışanın 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesi çerçevesinde belirlenen prime esas kazancının yüzde üçüne karşılık gelen tutardır. Bu oranı iki katına kadar artırmaya, yüzde bire kadar azaltmaya veya katkı payına maktu limit getirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu tutar, en geç çalışanın ücretinin ödeme gününü takip eden iş günü, bu Kanun hükümleri uyarınca işveren tarafından şirkete aktarılır. İşveren bu madde uyarınca katkı payını zamanında şirkete aktarmaz veya geç aktarırsa çalışanın 5 inci maddedeki hesaplama yöntemi uyarınca varsa birikiminde oluşan parasal kaybindan sorumludur. Çalışan, otomatik katılıma ilişkin emeklilik sözleşmesinde belirlenen tutardan daha yüksek bir tutarda kesinti yapılmasını işverenden talep edebilir.

Çalışan, emeklilik planına dâhil olduğunun kendisine bildirildiği tarihi müteakip iki ay içinde sözleşmeden cayabilir. Cayma hâlinde, ödenen katkı payları, varsa hesabında bulunan yatırım gelirleri ile birlikte on iş günü içinde çalışana iade edilir. Şirket, cayma süresince ödenen katkı paylarının değer kaybetmemesini sağlayacak şekilde fon yönetiminden sorumludur. Cayma hakkını kullanmayan çalışan Müsteşarlıkça belirlenen hâllerde katkı payı ödemesine ara verilmesini talep edebilir.

Bu madde kapsamında bir emeklilik sözleşmesi bulunan çalışanın işyerinin değişmesi hâlinde, yeni işyerinde bu madde kapsamında bir emeklilik planı var ise çalışanın birikimi ve sistemde kazandığı emekliliğe esas süresi yeni işyerindeki emeklilik sözleşmesine aktarılır. Yeni işyerinde emeklilik planının bulunmaması hâlinde çalışan, talep ederse önceki işyerinde düzenlenmiş sözleşme kapsamında katkı payı ödemeye devam edebilir, talep etmezse bu madde kapsamındaki emeklilik sözleşmesi sonlandırılır. Çalışan bu yöndeki talebini, işyeri değişikliğini izleyen ayın sonuna kadar şirkete bildirmek zorundadır.

Çalışan adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı payları üzerinden ek 1 inci maddedeki usul ve esaslara göre bu madde uyarınca ayrıca Devlet katkısı sağlanır. Çalışanın bu madde kapsamında cayma hakkını kullanmaması hâlinde, sisteme girişte bir defaya mahsus olmak üzere, ek 1 inci maddedeki Devlet katkısı hak etme ve ödeme koşuluna tabi olmak kaydıyla, bin Türk lirası tutarında ilave Devlet katkısı sağlanır. Bakanlar Kurulu, bu tutarı yarısına kadar artırmaya veya yarısına kadar azaltmaya yetkilidir. Emeklilik hakkının kullanılması hâlinde, hesabında bulunan birikimi en az on yıllık, yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında almayı tercih eden çalışana, birikiminin yüzde beşi karşılığı ek Devlet katkısı ödemesi yapılır.

Bu madde hükmüne göre çalışan katkı payının takip ve tahsil sorumluluğu şirkete aittir. Müsteşarlık takip ve tahsil sorumluluğunun bu amaçla yetkilendirilecek bir kuruluşça yerine getirilmesine karar verebilir. Bankalar, Sosyal Güvenlik Kurumu ve ilgili diğer kamu kurumları, çalışan katkı payının takip ve tahsili ile Devlet katkısının hesaplanması için ihtiyaç duyulan verileri, Müsteşarlıkça belirlenen usul ve esaslara göre emeklilik gözetim merkezi ile bu maddeye göre takip ve tahsil sorumluluğu ile yetkilendirilecek kuruluşça aktarır. Emeklilik gözetim merkezi ile bu maddeye göre yetkilendirilecek kuruluş, söz konusu verileri şirketler ile paylaşabilir. Bu verilerden kişisel nitelikte olanlar, veri sahibinin açık rızasının alınmasına gerek olmaksızın ilgili kuruluşlar arasında paylaşılabilir ve veri paylaşımı, kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmez.

Bu madde kapsamında sunulan emeklilik planları kapsamında şirketlerce 7 nci madde uyarınca fon işletim gideri kesintisi dışında başka bir kesinti yapılamaz. Çalışan katkı payı, işverenin taraf olduğu 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu kapsamındaki haciz ve iflas yoluyla takip bakımından işçi alacağı niteliğinde imtiyazlı bir alacaktır. İşverenler bu madde kapsamındaki yükümlülükleri bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından denetlenir. İşverenin bu madde kapsamındaki yükümlülüklerine ve bu madde uyarınca yürürlüğe konulan düzenlemelere uymaması hâlinde, her bir ihlal için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yüz Türk lirası idari para cezası uygulanır.

Bakan, belirleyeceği esaslar dâhilinde bu Kanun kapsamındaki Devlet katkısının ilgililerin hesaben takip edebilmesini sağlayacak şekilde taahhüt olarak hesaplanmasına ve taahhüt edilen tutarların ödenmesine karar vermeye ve mevcut katılımcıların Devlet katkılarının değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Bakan, bu Kanun uyarınca kurulacak fonların içeriğini belirleyebilir ve fonlara sayı sınırı getirebilir. Bu Kanun uyarınca yapılacak bildirimler, Müsteşarlığın belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde güvenli elektronik iletişim araçları ile de yapılabilir.

Çalışanın işvereni aracılığıyla bir emeklilik planına dâhil olması, işveren tarafından şirket ve plan belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak kriterler, katkı paylarının yatırıma yönlendirileceği fonlar, işverenin şirket ile yapacağı sözleşme,cayma hakkı, çalışanın işyerinin değişmesi hâlinde işverenin çalışmanı bir emeklilik planına dâhil etmesi, işyeri değişikliğinde birikimin aktarılması, çalışma ilişkisi sona eren çalışanın talebi üzerine ilgili emeklilik planına ödeme yapması, ara verme, sistemden ayrılma, Devlet katkısının ödenmesi ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Müsteşarlık tarafından belirlenir.”

Söz konusu basın açıklaması sirkülerimiz ekinde yer almaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,

KAPSAM YMM LTD. ŞTİ.

T.C. BAŞBAKANLIK HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

Sayı: 2016/ 192

21 ARALIK 2016

BASIN AÇIKLAMASI

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesine göre, kamu ve özel sektörde çalışan 45 yaşını doldurmamış mevcut çalışanlar ile işe başlayan 45 yaşını doldurmamış çalışanlar, 01.01.2017 tarihinden itibaren **işverenleri aracılığıyla** bireysel emeklilik sistemine otomatik olarak dahil edilecektir.

Çalışanlar tarafından ödenen **katkı paylarına**, mevcut bireysel emeklilik sistemi ile aynı koşullara tabi olarak **% 25 oranında Devlet katkısı** teşviği verilecektir. **Cayma süresi sonrasında sistemde devam etmeye karar veren çalışanlara**, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa göre **1.000 TL tutarında Devlet katkısı** sağlanacaktır. Ayrıca, **emeklilik halinde** hesabındaki birikimi **en az 10 yıl süreli yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında almayı tercih eden çalışana birikiminin % 5'i oranında ek Devlet katkısı** teşviği verilecektir.

Çalışanların işverenleri aracılığıyla otomatik olarak bireysel emeklilik sistemine dahil edilmesi ile ilgili olarak, hem kamu kesimi işverenleri hem de özel sektör işverenleri tarafından yerine getirilmesi gereken bir takım yükümlülükler bulunmaktadır.

İşverenler öncelikle, otomatik katılım için emeklilik planı düzenleme konusunda Hazine Müsteşarlığı tarafından yetkilendirilmiş en az bir emeklilik şirketi ile emeklilik sözleşmesi imzalamak zorundadır. Bu bağlamda, işverenlerin merkez ve/veya taşra birimleri adına emeklilik sözleşmesi imzalanmasına ilişkin olarak yetkili yöneticilerini belirlemesi de gerekmektedir.

İşverenler sözleşme imzalayacağı şirketin seçiminde, hizmet kalitesi ve çalışanlara sunulan avantajları dikkate alacaklardır. Halihazırda sektörde faaliyette bulunan 18 emeklilik şirketi ile işverenlerin sözleşme imzalaması mümkün bulunmaktadır.

Söz konusu şirketlerin isimlerine aşağıda yer verilmektedir.

- Aegon Emeklilik ve Hayat A.Ş.
- Allianz Hayat ve Emeklilik A.Ş.
- Allianz Yaşam ve Emeklilik A.Ş.
- Anadolu Hayat ve Emeklilik A.Ş.
- Asya Emeklilik ve Hayat A.Ş.
- Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş.
- Axa Hayat ve Emeklilik A.Ş.
- BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş.
- Cigna Finans Emeklilik ve Hayat A.Ş.
- Fiba Emeklilik ve Hayat A.Ş.
- Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş.

- Groupama Emeklilik A.Ş.
- Halk Hayat ve Emeklilik A.Ş.
- NN Hayat ve Emeklilik A.Ş.
- Katılım Emeklilik ve Hayat A.Ş.
- Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş.
- Vakıf Emeklilik A.Ş.
- Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş.

Bununla birlikte, şirketlerin listesine www.egm.org.tr adresinden de ulaşılması mümkün bulunmaktadır.

Sistemin işleyişi kapsamında, işverenler tarafından yerine getirilecek en önemli yükümlülüklerden bir diğeri, çalışan tarafından sisteme ödenecek katkı paylarının çalışanın ücretinden kesilerek emeklilik şirketine aktarılmasıdır. **İşveren** katkı payını zamanında emeklilik şirketine **aktarmaz** veya **geç aktarırsa** çalışanın birikiminde oluşabilecek **parasal kaybı** telafi etmek zorundadır.

Ayrıca işverenler, çalışanların katkı paylarının yönlendirileceği fonlara ilişkin olarak **“faiz içeren”** veya **“faiz içermeyen”** şeklinde tercihlerini almak, tercihte bulunmayanlar adına tercihte bulunmak, çalışan bilgilerini şirkete göndermek ve çalışanın sözleşmesi ile ilgili bir takım taleplerini şirkete iletmekle de yükümlü bulunmaktadırlar.

Söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmesi işverenin sorumluluğunda olup yükümlülüklerini ifa etmeyen **işverenlere** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından **idari para cezası** uygulanması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 4632 sayılı Kanun uyarınca çalışanların bireysel emeklilik sistemine otomatik olarak dahil edilmesinde kademeli bir geçiş öngörülmüştür. Bu kapsamda, Bakanlar Kurulu tarafından imzalanan “Çalışanların İşverenleri Aracılığıyla Otomatik Olarak Emeklilik Planına Dahil Edilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”te kamu ve özel sektör çalışanlarının bir takvim doğrultusunda sisteme dahil edilmesi düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bu çerçevede;

- Çalışan sayısı 1.000 ve üzerinde olan bir işverene bağlı olarak özel sektörde çalışanlar 01.01.2017 tarihinden itibaren,
- Çalışan sayısı 250- 999 arasında olan bir işverene bağlı olarak özel sektörde çalışanlar ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki cetvellerde yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarında çalışanlar 01.04.2017 tarihinden itibaren,
- Çalışan sayısı 100-249 arasında olan bir işverene bağlı olarak özel sektörde çalışanlar 01.07.2017 tarihinden itibaren,
- Çalışan sayısı 50-99 arasında olan bir işverene bağlı olarak özel sektörde çalışanlar ile mahalli idareler ve kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışanlar 01.01.2018 tarihinden itibaren,
- Çalışan sayısı 10-49 arasında olan bir işverene bağlı olarak özel sektörde çalışanlar 01.07.2018 tarihinden itibaren,
- Çalışan sayısı 5-9 arasında olan bir işverene bağlı olarak özel sektörde çalışanlar 01.01.2019 tarihinden itibaren,

işverenleri aracılığıyla bireysel emeklilik sistemine otomatik olarak dahil edileceklerdir.

Çalışan sayısının belirlenmesinde, birden fazla işyeri olan işverenler için bütün işyerlerindeki çalışanların toplamı göz önünde bulundurulacaktır. Ayrıca, yine çalışan sayısının tespitinde, kapsama alınma tarihleri itibarıyla en güncel Sosyal Güvenlik Kurumu verileri dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan, anılan yönetmelik hükmüne göre çalışanların ücretinden kesilecek asgari katkı payı miktarı, ilgisine göre prime esas kazancın veya emeklilik keseneğine esas aylığın %3'ü oranında olacaktır.

Bu bağlamda, "Çalışanların İşverenleri Aracılığıyla Otomatik Olarak Emeklilik Planına Dahil Edilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik"e Müsteşarlığımız <http://www.hazine.gov.tr> internet adresinde, "Sigortacılık ve Özel Emeklilik" başlığı altında bulunan, "[Yönetmelikler](#)" bağlantısından ulaşılması mümkün bulunmaktadır.

Kamuoyuna duyurulur.